

Elektrikte 'Sıfır Lira' Saatleri

Yağmur yağdı, barajlar doldu. Elektriğin borsa fiyatı sıfırları görüyor. Türkiye'nin enerji piyasasında bu bahar olağandışı bir şey yaşanıyor. Bu öyle bir dönem ki hem fırsatın hem de bocalayan bir sistemin hikayesini canlı canlı izliyoruz.

● Ufuk Olgun

EPIAŞ, 6 Mayıs 2026, Çarşamba öğleden sonra saat 14.00'te, gün öncesi piyasasında ertesi güne ait saatlik fiyatları yayınladı. Türkiye'nin dört bir yanındaki enerji yöneticileri ekranlarına baktıklarında sabah 09.00-15.00 dilimi için tek bir rakam gördüler: 0,00 TL/MWh. Ertesi günün elektriği, henüz üretilmemişken bile sıfırdı. Sadece 7 Mayıs değildi bu. 1, 2, 3 ve 6 Mayıs için de saat 14.00'teki açıklamada çok sayıda saat için fiyat sıfır çıkmıştı. 12 Mayıs'ta için yayınlanan tabloda sabah 09.00'dan öğleden sonra 16.00'ya kadar tam 7 saat PTF sıfır, akşam 20.00-21.00 arasında ise 3.600 TL'ye fırlayacaktı. İlerleyen tarihler içinse aynı gün içinde 10-11 saat sıfırdan fiyatlanırken akşam saatlerinde 4.000 TL/MWh'in üzerinin görüldüğü de oldu.

İşte böyle günlerde piyasa katılımcılarının telefonları meşgul, muhasebe tabloları allak bullak, bir kısmı zarar yazıyor, bir kısmı ise beklenmedik kârları anlamlandırmaya çalışıyor.

Günün yarısında elektriğin değeri sıfır, akşamında ise neredeyse tavan. Aynı santraller, aynı şebeke, aynı ülke.

Bu kadar dramatik bir kontrasta yol açan şey, tek başına anlatıldığında basit görünüyor olabilir. Türkiye bu bahar çok yağış aldı. Şubat 2026, son 66 yılın en yüksek yağışlı şubat ayıydı. Normalin

yüzde 129 üzerinde, bir önceki yılın ise yüzde 242 üzerinde. Nisan geldiğinde Akdeniz'de son 24 yılın, İç Anadolu'da ise son 23 yılın en yüksek Nisan yağışları ölçüldü. Siirt'te 229 milimetreyi aşan yağışla birlikte barajlar hızla doldu; enerji amaçlı rezervuarlar Şubat ayı başındaki yüzde 45 doluluğundan Mart'a yüzde 54'e çıktı. EPIAŞ Şeffaflık Platformu'nun verilerine göre Türkiye genelindeki barajlar aktif dolulukta Mayıs ortasında yüzde 77'ye dayandı. Meteoroloji Genel Müdürlüğü, bu yılın ilk dört ayında ana havza barajlarına gelen su miktarının son sekiz yılın en yüksek seviyesine ulaştığını teyit etti.

Barajlar dolunca hidroelektrik santraller tam kapasiteyle çalışabiliyor. Nisan 2026'da hidro üretim sekiz yılın ortalamasının yüzde 27 üzerinde, bir önceki yılın Nisan'ının ise yüzde 60 üzerinde gerçekleşti. Üstüne güneş panelleri de Nisan güneşiyle rekor üretim yaptı. Rüzgar da tüm görkemiyle esmeye devam etti. Sonuç, toplam elektrik üretiminin yüzde 71'i yenilenebilir kaynaklardan geldi. Nisan'da güneş ve rüzgar, tarihte ilk kez kömürü geride bıraktı.

Elektrik piyasasında olanlar

Peki bu kadar 'yakıtı ucuz' elektrik olunca ne oluyor? Elektrik borsasında fiyat, ekonomi kitaplarındaki en sade mekanizmalardan biriyle

belirleniyor; ucuzdan pahalıya sıralama. Rüzgar türbini dönüyor, güneş paneli ışık alıyor, su türbinden geçiyor. Ve bu kaynakların yakıt maliyeti yok. Haliyle sıfıra yakın bir fiyatla teklif verebiliyorlar. Sistem bu ucuz arzı önce tüketiyor; talep karşılanmamışsa sıraya doğalgaz santrali, kömür santrali giriyor. Tüketim talebi yenilenebilir arzın altında kaldığında ise sıradaki santrale hiç ihtiyaç duyulmuyor ve fiyat, son eşleşen yenilenebilir santralin teklifinde takılır kalıyor: Sıfır!

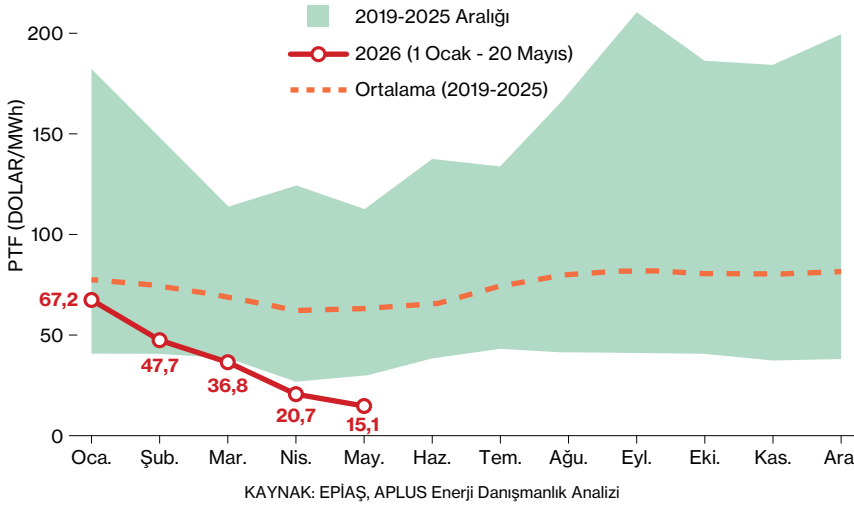
Merit order etkisi

Buna elektrik piyasasında 'merit order etkisi' deniyor. Avrupa, bu etkiyi 2021-2022'den bu yana periyodik olarak yaşıyor; Fransa'da 2025'te saatlik fiyatların yüzde altısı negatife döndü, İspanya'da da negatif saatler bir yılda ikiye katlandı. Türkiye'de ise uzun yıllar boyunca bu tabloya yalnızca teorik olarak bakılmakta idi. Ta ki bu bahara kadar.

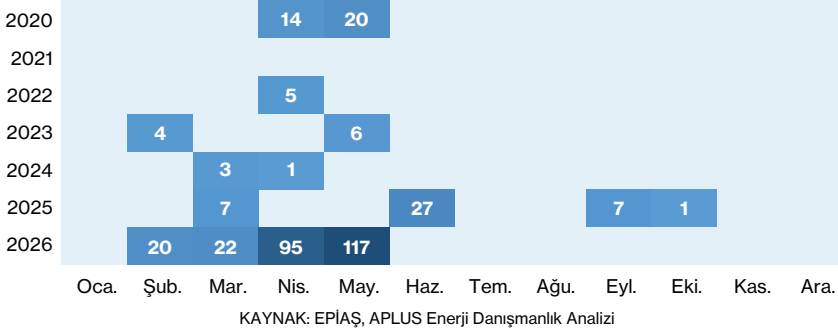
Bir piyasa katılımcısı, geçmiş dönemlerde 3-4 bin MWh seviyelerinde gezinen arz fazlasının yakın zamanda 9 bin MWh'leri gördüğüne dikkat çekiyor. Bu söylemin altında hem bir gözlem hem de bir iş planı var. Katılımcının firması yüzlerce MW'lık batarya depolama yatırımları yapıyor, çünkü gündüz sıfır, akşam 4.000 TL/MWh'in üzerini gören neredeyse 8,5 katlık spreadinin en

2026 YILI VERİLERİ GEÇMİŞ 7 YILIN PTF TABANINI KIRDI

PTF AYLIK DAĞILIM - SIFIR FİYAT SAATİ SAYISI

kârlı oyuncusu piyasada o enerjiyi depolayabilen olacaktır, buna şüphe yok.

Avrupa'nın yaklaşık dördte birine üretti

Fiyatların dolar bazında nereye geldiğine bakmak, tablonun korkutucu yanını daha net ortaya koyuyor. EPIAŞ verilerine göre aylık aritmetik ortalama PTF 921 TL/MWh olarak gerçekleşti. TCMB döviz kuruyula hesaplandığında bu, yaklaşık 20,66 dolar, ya da 17,71 Euro. Avrupa ortalaması aynı ay 67 Euro/MWh'in üzerindeydi. Yani Türkiye bu ay elektriği, Batı Avrupa'nın yaklaşık dördte birine üretti. Üstelik bu, 2022 krizinin tepe noktasıyla kıyaslandığında Türkiye piyasasında son yedi yılın dolar bazlı tabanı anlamına da geliyor.

APLUS Enerji Danışmanlık Yönetici Ortağı Volkan Yiğit, küresel bağlamı hatırlatıyor: "Küresel piyasalarda 60-70 dolar seviyesi makul kabul ediliyor." Türkiye ise şu an bunun çok altında. Yiğit'in bu dönemdeki bir diğer tezi ise sanayici cephesine odaklanıyor: "Bu dönemde elektrikte düşük fiyatlar sanayicinin rekabet avantajını artırabilir."

Bu saptamanın ardında somut bir hesap var. Nisan 2026'da gündüz saatlerinin (06.00-17.00 arası) aritmetik ortalaması 282 TL/MWh'ye indi. Bir yıl önce aynı dilim 2.500 TL/MWh'in üzerindeydi. Spot piyasaya endeksli sözleşmesiyle elektrik alan, üretim vardiyasını gündüz saatlerine kaydırabilen bir alüminyum ya da çimento tesisi için bu, rakipleri üzerinde tarihi bir maliyet arbitraji

fırsatı. Piyasayı yakından izleyen bir katılımcı bunu şöyle özetliyor: "Avrupa'daki rakibiniz kWh için 6-7 Euro-cent ödüyorsanız siz 2 Euro-cent ödüyorsunuz. Bu fark rekabet gücünü sektör değiştirecek biçimde etkiliyor. Ama çoğu sanayici hâlâ bunu göremiyor; sabit fiyatlı sözleşmesiyle oturuyor."

Tablonun önü ve arkası

Tablonun diğer tarafında ise bambaşka bir gerçeklik var. YEKDEM dışında kalan küçük ölçekli üreticiler, atıktan enerji tesisleri, biyogaz santralleri, çöp gazı işletmeleri, küçük jeotermal tesisler, bu sıfır saatlerinde büyük çıkmaza giriyor.

Atık Yönetimi ve Atıktan Enerji Üreticileri Derneği (TAYED) Eski Başkanı Ali Rıza Öner, daha önce yaptığı açıklamalarda sıfır fiyat saatlerinde üreticilerin zararına çalışmak zorunda kaldığını ya da üretimi durdurduğunu belirtmişti. Bu durum, ilgili açıklamanın üzerinden geçen zamana rağmen gündemdeki tazelikliğini koruyor.

Açıklamada kastedilen şu ki biyogaz santrali veya atıktan enerji tesisi, sabah 09.00'da bir düğmeye basıp "fiyat sıfır, bugün kapalıyız" diyemiyor. Atık akışı durmaz, çöp gaz salmaya devam eder, biyolojik süreçler beklemez. Bu tesisler ya sıfır gelikle üretmeye devam eder ya da çevre mevzuatını ihlal etme riskiyle yüz yüze kalır. İkisi de kabul edilemez bir tercih.

YEKDEM kapsamındaki rüzgar ve güneş santralleri ise bu fırtınadan neredeyse hiç ıslanmadan çıkıyor. Devletin döviz bazlı alım garantisi, piyasanın ne dediğine bakmaksızın geliri koruyor. Büyük barajlı hidroelektrik santralleri de üretim hacmindeki rekor artışla düşen fiyatı kısmen telafi edebiliyor. Nisan'da hidrolik üretim toplam üretimin yüzde 42'sini oluşturdu. İthal kömür kullanan santrallerin payı ise aynı dönemde yüzde 46 geriledi. Bu santraller hem fiyatla yarışmıyor hem de çevresel baskıyla zaten kısırlanmış durumdadılar.

Yağışlar kalıcı değil

Düzlemin iki ucunda birbirinden farklı iki gerçek var: Bir yanda serbest piyasada spot fiyat tarihin en düşüğünde, öbür yanda tüketici tarife sübvansiyonlarının Hazine üzerindeki yükü büyümeye devam ediyor. Bu makas kapanmadan ne üretici istikrar ne tüketici gerçekçi bir fiyat sinyali görecektir.

Bu yağışlar kalıcı bir iklim değişikliği değil elbette. Ancak geçici bir yapısal bozulma sinyali de değil.

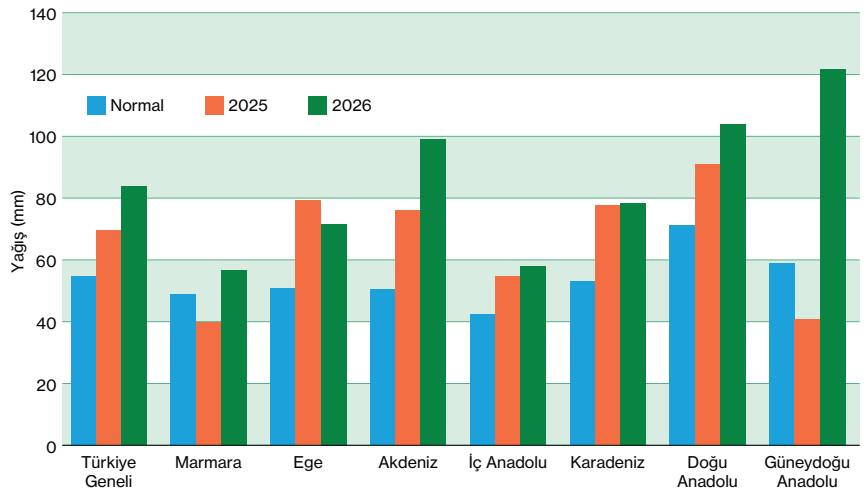
Ember enerji analisti Çağlar Çeliköz basına verdiği bir demeçte oldukça titiz bir uyarı yapıyor: "Hidroelektrik üretimindeki artışın iklim koşullarına bağlı olarak değişkenlik gösterebileceği, bu kaynağın gelecek yıllardaki üretim seviyeleri üzerinde belirsizlik oluşturabileceği unutulmamalı." Türkiye 2024 yazında tam tersi bir tabloyla karşı karşıyaydı. Hatırlayanlar bilir, kuraklıklar, düşen baraj seviyeleri, artan ithalat kaotik idi. Bu yılın ilk dört ayında gelen su miktarı 2025'in tamamını geride bıraktı. İki yıl, iki zıt uç.

MGM'nin 23 Mayıs sonrası tahminine bakıldığında yağışların kolay bitmeyeceği görülüyor. Marmara, Doğu Karadeniz, Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu'da kuvvetli sağanaklar bekleniyor. Barajların Haziran başında doluluk rekoru kırabileceğine dair tahminler piyasa kulisinde dolaşiyor.

Peki ya bundan sonra? Uzun vadede asıl soru üretim tarafında değil, sistemin bu volatilitiyi kaldırıp kaldıramayacağına. Türkiye'nin depolama kapasitesi beklenen büyümeye henüz yetişemedi. Sisteme giren her yeni güneş paneli ve rüzgar türbini, sıfır fiyatlı saatlerin sıklığını artıracaktır. Ve bu durum hem eski konvansiyonel tesislerin kârlılığını hem de yeni yatırımların fizibilitesini tehdit ediyor.

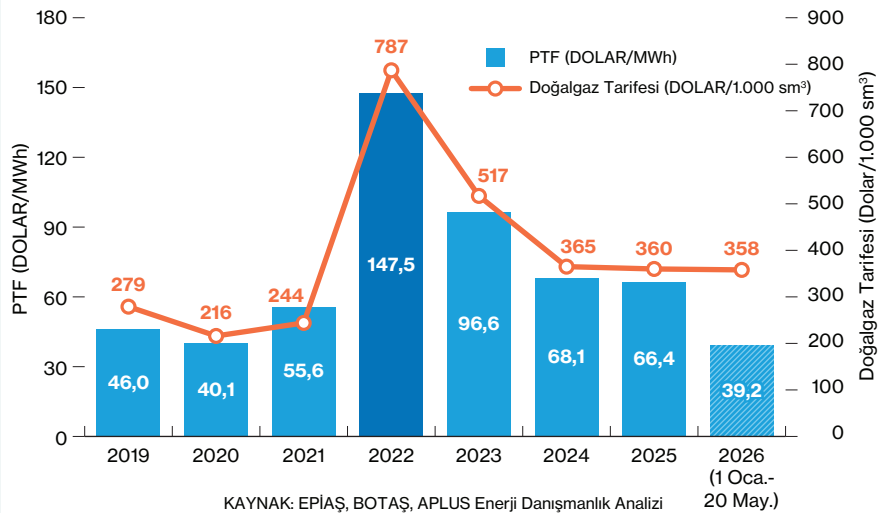
Sektörden bir katılımcı, "Değer deflasyonu. Rüzgar ve güneşin en çok ürettiği saatlerde fiyat en düşük. En fazla enerji ürettiğin anda en az para kazanıyorsun. Bu, yenilenebilir enerji yatırımcısı için piyasa

2026 NİSAN AYI ALANSAL YAĞIŞLARIN NORMATİVLERİ VE GEÇEN YIL İLE KARŞILAŞTIRILMASI

Kaynak: Araştırma Dairesi Başkanlığı Hidrometeoroloji Şube Müdürlüğü

DOĞALGAZ TARİFESİ VE PİYASA TAKAS FİYATI (YILLIK ORTALAMA)

KAYNAK: EPIAŞ, BOTAŞ, APLUS Enerji Danışmanlık Analizi

tasarımının seni cezalandırdığı bir döngü" sözleriyle durumun piyasadakiler için vahametini özetliyor.

Gelecekte elektrik

MGM'nin Nisan yağış haritasında Türkiye'nin neredeyse tamamı mavi ve normalin üzerinde. EPIAŞ'ın saatlik fiyat tablosunda ise sabah saatleri sıfır, akşam saatleri 4.000 TL/MWh civarlarında. İki grafik bir arada bakıldığında Türkiye'nin enerji piyasasının ne kadar hızlı ve ne kadar derin bir dönüşümün içinde olduğu

görülmüyor.

Yağmur bir süre daha yağacak. Barajlar dolu kalmaya devam edecek. Güneş her sabah doğacak. Türbinler dönecek. Ve her gün saat 14.00'te piyasa katılımcıları ekranlarına bakacak. Yarının fiyatının 0 mı, 4.500 TL/MWh mi, yoksa bir yerde arada başka bir şey mi olduğunu görmek için.

Bu iki rakam arasındaki mesafeyi kim en iyi yönetirse, Türkiye'nin enerjisinde önümüzdeki on yılı kendi açısından kârlı geçirecek.